

Doktorka Zubatá nám to pěkně zavařila

Rozhovor s vedoucí OSPOD Věrou Ptáčkovou v Lanškrouně o tom, co u ní čeká zájemce o pěstounskou péči

Věra Ptáčková

Lanškroun – V mnoha lidech, kteří usilují o pěstounskou péči, pořád přetrvává představa doktorky Zubaté z filmu Kolja, která kontroluje, jestli je v domácnosti se svěřeným dítětem pořádek.

Je tomu skutečně tak? O rozhovor jsme požádali mnohem empatictější dámu, vedoucí odboru náhradní rodinné péče Věru Ptáčkovou z Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) Městského úřadu v Lanškrouně. Je více zájemců o adopci nebo o pěstounskou péči?

Více zájemců je o adopci. Především proto, že dříve někteří žádali o pěstounskou péči, ale v podstatě se jednalo o skrytou adopci. Zatímco na osvojení by čekali dlouhou dobu, do pěstounské péče bylo možno většinou získat dítě dříve. Když zájemcům podáváme podrobné informace o rozdílech, klienti si více uvědomují, že v případě pěstounství bude nutná spolupráce s biologickou rodinou. Z toho mají někteří obavu.

Když zůstaneme u dlouhodobé pěstounské péče. Může si člověk vybrat, o jaké dítě by se chtěl

postarat? Většina lidí chce spíše dítě mladší...

Samozřejmě má budoucí pěstoun možnost si vybrat, často v počátcích přicházejí pro blondatou holčičku ve věku do jednoho roku. Jde ale o to, že tyto představy jsou nereálné, takových dětí do pěstounské péče moc není. Pokud ale žadatelé dostanou náležitou podporu, jsou většinou připraveni své původní požadavky změnit. Jsou to v zásadě lidé s touhou poskytnout dětem lásku a bezpečí domova a z malé holčičky je pak v závěru pětiletý chlapec se zdravotním postižením, kterého přijmou a milují. Já tvrdím, že často stačí těmto báječným lidem „vložit dítě do náruče“ a oni najednou zapomenou na své původní představy a jdou do toho přes to, že jsou jim samozřejmě sdělena všechna rizika. Vlastní děti si také nemůžeme dopředu vybrat.

Pro jaké děti hledáte nejčastěji náhradní rodiče?

Většinou se jedná o děti ze sociálně slabých rodin, kde biologická rodina péči o děti nezvládla. Dnes už to nebývá z ekonomických a bytových důvodů, ale vůbec z neschopnosti pečovat o dítě a poskytnout mu základní životní potřeby. Často jsou to děti týrané, zanedbávané, zdravotně postižené. Velký problém jsou větší sourozenecké skupiny a starší děti.

Na jedné straně frustrování čekatelé, kteří mají nereálné představy. Na druhé straně děti starší, menšinového etnika, sourozenci, o které nikdo nejeví zájem. Dá se to nějak změnit?

Ráda bych vám řekla, že vím jak, ale tak to bohužel není. Domnívám se, že je to běh

DĚTI v pěstounské péči. Foto: Deník

na dlouhou trať, ale je potřeba neustále zvyšovat prestiž pěstounů. Jsou to lidé, před kterými by měli ostatní smekat klobouk, a ne je pomlouvat, že to dělají pro peníze, případně spekulovat, na co asi ty děti využívají. Taky je potřeba dát velkou podporu pěstounům, a to se myslím v současné době hodně zlepšuje.

Hodně se mluví o profesionálních pěstounech, kteří mají nahradit kojenecké ústavy...

Jedná se o pěstouny, kteří se o dítě postarají na krátkou dobu (nejdéle jeden rok), než bude rozhodnuto o jeho dalším osudu. Dítě pak může být např. osvojeno, může jít do dlouhodobé pěstounské péče, nebo zpět k rodičům. Přechodnou pěstounskou péči vi-

dím jako nádherné řešení pro velmi malé děti. Ti pro svůj dobrý vývoj nejvíce potřebují intenzivní osobní péči někoho, kdo zcela nahradí biologické rodiče. Cítit vůni jednoho člověka, slyšet zvuk jednoho hlasu, vůni domova. Přechodná péče u starších dětí má nezastupitelnou roli v případě, že jde o situaci, kdy je zřejmé, že se dítě bude vracet do biologické rodiny. Dítě se vytrhne na chvíli z pro něho nezdravého prostředí a jeho rodina má prostor a čas pro úpravu podmínek.

Můžu se stát pěstounkou, i když nemám vlastní děti, nemám partnera, nebo naopak žiji s partnerkou? Můžu mít hypotéku? Můžu dál chodit do práce?

Na všechny otázky odpovi-

dám ano, jde ale vždy o individuální posouzení každého jednotlivce a konkrétní situace. Například, pokud dostanete kojence, těžko budete chodit do práce...

Co když zatím o pěstounství jen uvažuji, protože mám malé děti. Můžu nějak pomoci?

Určitě neváhejte. Je více možností, jak pomáhat. Jednou z možností je tzv. hostitelská péče, kdy si děti z dětského domova můžete brát na víkendy, prázdniny, oslavy narozenin apod. Často tato hostitelská péče vzniká tam, kde má vaše dítě kamaráda z dětského domova, nebo při akcích pro veřejnost v zařízeních pro děti, si prostě s některým z dětí „padnete do oka“.

(zum)

Geny nepředěláte

Minirozhovor s Lenkou Šprtovou, která s manželem přijala do pěstounské péče ke svým dvěma synům postupně další čtyři děti a do hostitelské péče sestru posledních dvou dětí. Celý rozhovor jsme přinesli minulý pondělí.

Jaký by měl být „ideální“ pěstoun?

Pěstoun by měl být určitě trpělivý, což platí u manžela, mně to moc nejde, obětavý a psychicky odolný.

Na co by se měl budoucí pěstoun připravit?

Měl by si uvědomit, že geny jsou geny, a s tím prostě nic nezmůže. Třeba všechny naše přijaté děti nemají žádný vztah k věcem, zničí, na co přijdou, a příznání nebo omluvu čekat nelze. Tak to prostě je.

Dá se pěstounství dělat pro peníze?

Budoucí pěstoun by měl být připravený na to, že ho okolí, a možná i rodina bude podezírat, že to dělá pro peníze. Ale doporučila bych takovým lidem, aby si spočetali, kolik peněz je to na hodinu. Pěstounem nejste od 6 hodin do 14.30, ale 24 hodin denně a 365 dní v roce. Tohle podle nás nejde dělat pro peníze.

Je pěstoun tedy spíš profesionál, nebo především rodič?

Pěstoun musí být jak rodič, tak i profesionál. Není to stejné jako u vlastních dětí. Tyhle děti mají něco za sebou a podle toho je třeba se k nim chovat. Ale to neznamená jim z litoosti, čím si prošly, vše povolit. Chce to pevné hranice a o všem mluvit. I o tom, že jsou z dětského domova, že někde je máma a táta. S věkem nabalovat to, proč se o ně nemohli starat. Právě v tom vidím tu profesionalitu.